

Tárgytematika / Course Description

A nemzetközi béke és biztonság alapkérdései

N_DO23

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Sulyok Gábor

Félév / Semester: 2019/20/2

Beszámolási forma /

Assesment: Beszámoló (háromfokozatú)

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 12/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy célja:

A tananyag elsajátításával a doktori képzésben résztvevő hallgatók többek között részletekbe menő ismereteket szereznek a háború és általában a fegyveres erőszak kiküszöbölésére tett nemzetközi erőfeszítésekről, a kollektív biztonság eszméjéről és gyakorlati megvalósulásáról, az önvédelem jogának egyes kérdéseiről, a békefenntartásról. Megismerik továbbá az erőszak jogellenes alkalmazásának igazolására tett elméleti kísérleteket, valamint képessé válnak az erőszak gyakorlati előfordulásainak tudományos igényű elemzésére és nemzetközi jogi minősítésére.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

A tantárgy tematikája:

1. Háború az ókorban
2. Az igazságos háború doktrínája
3. Középkori és újkori béketervek
4. Háború és egyéb fegyveres cselekmények a klasszikus nemzetközi jogban
5. A Nemzetek Szövetségének kollektív biztonsági mechanizmusa
6. A locarnói szerződés és a Briand-Kellogg-paktum
7. Az Egyesült Nemzetek Szervezetének kollektív biztonsági mechanizmusa
8. Az egyéni vagy kollektív önvédelem joga

9. A békefenntartás kialakulása és formái
10. Az erőszak unilaterális alkalmazásának igazolására tett kísérletek
11. Az erőszak alkalmazásának problémái az ezredfordulón
12. Esettanulmányok a nemzetközi béke és biztonság köréből

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

beszámoló

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Kötelező irodalom:

1. Blokker, Niels: Is the Authorization Authorized? Powers and Practice of the UN Security Council to Authorize the Use of Force by "Coalitions of the Able and Willing". *European Journal of International Law*, Vol. 11. No. 3. (September 2000), 541-568.
2. Cassese, Antonio: Ex iniuria ius oritur: Are We Moving towards International Legitimation of Forcible Humanitarian Countermeasures in the World Community? *European Journal of International Law*, Vol. 10. No. 1. (1999), 23-30.
3. Pellet, Alain: Brief Remarks on the Unilateral Use of Force. *European Journal of International Law*, Vol. 11. No. 2. (2000), 385-392.
4. Prandler Árpád: Az ENSZ Biztonsági Tanácsa. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1974.
5. Simma, Bruno: NATO, the UN and the Use of Force: Legal Aspects. *European Journal of International Law*, Vol. 10. No. 1. (1999), 1-22.
6. Sulyok Gábor: Az egyéni vagy kollektív önvédelem joga az Észak-atlanti Szerződés 5. cikkének tükrében. *Állam- és Jogtudomány*, XLIII/1-2. (2002), 99-136.
7. Sulyok, Gábor: The Doctrine of Just War and Its Applicability in Contemporary International Law. In: Kovács, Péter (ed.): *Historia ante portas: L'histoire en droit international/History in International Law*. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2004. 110-128.
8. Tisovszky János: Az ENSZ és a békefenntartás. Magyar ENSZ Társaság, Budapest, 1997.
9. Valki László: A 2001. szeptember 11-i terrortámadás és az önvédelem joga, in Tóth Károly (szerk.): *In memoriam Nagy Károly*. *Acta Juridica et Politica*, Tomus LXI. (2002), 419-430.
- 10.

Ajánlott irodalom:

1. Andrassy, Juraj: Uniting for Peace. *American Journal of International Law*, Vol. 50. No. 3. (July 1956), 563-582.
2. Blum, Yehuda Z.: *Eroding the United Nations Charter*. Martinus Nijhoff Publishers, Dordrecht – Boston – London, 1993.
3. Blutman László: Belügyekbe való beavatkozás – fogalmi zűrzavar. *Jogtudományi Közlöny*, XLVI. évf. 3-4. szám (1991. augusztus), 74-78.
4. Simma, Bruno (ed.): *The Charter of the United Nations: A Commentary*. Oxford University Press, Oxford, 1995.
5. Bowett, Derek W.: *Self-Defense in International Law*. Frederick A. Praeger, New York, 1958.
6. Böszörményi Jenő: A humanitárius intervenció néhány jogi és morális kérdéséről. *Acta Humana*, No. 46-47. (2002), 15-37.
7. Brownlie, Ian: *International Law and the Use of Force by States*. Clarendon Press, Oxford, 1963.
8. Bruhács János: A humanitárius intervenció nemzetközi jogi aspektusaihoz. *Acta Humana*, No. 46-47. (2002), 7-14.
9. Cassese, Antonio (ed.): *The Current Legal Regulation of the Use of Force*. Martinus Nijhoff Publishers, Dordrecht, 1986.
10. Dinstein, Yoram: *War, Aggression and Self-Defence*. Fourth Edition. Cambridge University Press, Cambridge, 2005.
11. Franck, Thomas M.: *Recourse to Force: State Action against Threats and Armed Attacks*. Cambridge University Press, Cambridge, 2002.
12. Goodrich, Leland M. – Hambro, Edvard: *Charter of the United Nations. Commentary and Documents*. Second and Revised Edition. Stevens & Sons Ltd., London, 1949.
13. Gray, Christine: *International Law and the Use of Force*. Oxford University Press, Oxford, 2000.
14. Greenwood, Christopher: The Concept of War in Modern International Law. *International and Comparative Law Quarterly*, Vol. 36. Pt. 2. (April 1987), 283-306.
15. Higgins, Rosalyn: *The Development of International Law Through the Political Organs of the United Nations*. Oxford University Press, London – New York – Toronto, 1963.
16. Kelsen, Hans: *The Law of the United Nations. A Critical Analysis of Its Fundamental Problems*. The London Institute of World Affairs, London, 1950.
17. Prandler Á.: Elfogadott-e a humanitárius beavatkozás gyakorlata a nemzetközi jogban? *Acta Humana*, No. 46-47. (2002), 93-98.
18. Sulyok Gábor: *A humanitárius intervenció elmélete és gyakorlata*. Gondolat Kiadó, Budapest, 2004.
19. Szigeti Péter: Az erőszakhasználatot legitimáló jelenkori politikai eszmék és a nemzetközi jog. *Külügyi Szemle*, 2005/1-2. szám, 228-247.
20. Valki László: A nemzetközi jog sajátos szerepe a „hidegháborúban”. In *BIGIS International Studies*, 1995. 33-40.
21. Woolsey, Lester H.: The “Uniting for Peace” Resolution of the United Nations. *American Journal of International Law*, Vol. 45. No. 1. (January 1951), 129-137.